

Notat om byrdefordelingsreformens videreførelse.*)

Til brug for en politisk stillingtagen til omfanget og indholdet af en ny etape af byrdefordelingsreformen er der foretaget beregninger af virkningerne af forskellige former for refusionsomlægninger. For det første er der — på baggrund af den politiske interesse, der har været vist for en afvikling af i princippet samtlige resterende procentrefusioner — foretaget beregninger til belysning af virkningerne af en sådan refusionsafskaffelse med fuld compensation til amtskommuner og kommuner over de generelle tilskud, jfr. afsnit I.

Da virkningerne af en sådan fuldstændig omlægning til tilskud efter udgiftsbehovskriterier kan forekomme mindre acceptable, har man i afsnit II beregnet virkningerne af en mindre vidtgående omlægning, hvorefter kommunerne fortsat oppebærer 50 pct. refusion af udgifterne i henhold til den sociale bistandslov og på tilgrænsende områder.

I. Ophævelse af i princippet samtlige procentrefusioner med fuld compensation over generelle tilskud.

Da procentrefusionen varierer fra udgiftsområde til udgiftsområde, må refusionssystemet nødvendigvis øve indflydelse på den kommunale og amtskommunale udgiftsprioritering. Da denne påvirkning kan befrygtes at give anledning til en mindre rationel udgiftsprioritering, vil en eventuel afskaffelse af samtlige procentrefusioner formentlig medføre en forbedring af udgiftsprioriteringen i kommunerne og amtskommunerne.

I bilag IV er der nærmere redegjort for de specialrefusioner, der forudsættes ophævet i forbindelse med en principiell afskaffelse af samtlige procentrefusioner. Det drejer sig om et samlet beløb på ca. 10,9 mia. kr. (73-74). Gennemføres en sådan refusionsomlægning, vil der af væsentlige refusionsområder kun restere refusion af

udgifter til folkepension (100 pct.), invalidd pension og anden førtidspension for tidligere tildelte pensioner (100 pct.), hvortil kommer visse specialrefusioner, som af forskellige grunde ikke på nuværende tidspunkt er modne til afvikling.

Beregningerne er foretaget særskilt henholdsvis for amtskommuner og kommuner. For begge kommunegrupper er det forudsat at der ydes fuld compensation for merudgifterne gennem tilskud efter udgiftsbehovskriterier.

Virkningerne for amtskommunerne, herunder København og Frederiksberg for så vidt angår amtskommunale refusioner, fremgår af bilag I.A. Omlægningen, der udelukkende belaster hovedstadsområdet, indebærer en overførsel herfra til det øvrige land på ca. 117 mio. kr. Som følge heraf forøges skattetrykket med 0,4 pct. i Københavns amt og med 0,3 pct. i Københavns og Frederiksberg kommuner. Bortset fra Fyns amt opnår samtlige amter udenfor hovedstadsområdet besparelser, der især er betydelige i Sønderjyllands og Ringkøbing amter (henholdsvis \div 0,6 og \div 0,5 pct.). Ser man alene på amtsbeskatningen, vil skattetrykket i hovedstadsområdet nogenlunde svare til landsgennemsnittet på 5,7 pct.

Virkningerne for kommunerne er vist i bilag I.B. Omlægningen vil her medføre, at der fra hovedstadsområdet til det øvrige land overføres et samlet beløb på godt 600 mill. kr. (73-74), hvilket bevirker, at skattetrykket i hovedstadsområdet forøges med op til 2,8 pct. (Københavns kommune). For Københavns amt og Frederiksberg er der tale om en forøgelse på henholdsvis 1,2 pct. og 1,6 pct. Resultatet er, at beskatningen i Københavns kommune og Københavns amt kommer til at ligge væsentligt over landsgennemsnittet.

Medens bilag I.B. alene viser de amtsvise virkninger, illustrerer bilagene I.C. og I.E.

*) Samtlige bilag er udeladt.